

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
*****

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ
ສູນຄົ້ນຄວ້າພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ທ ບຸນເພັງ ສີຫອມຈັນ

ໂທ: 856 030 4907505; WhatsApp 02055818640

E-mail: bp.sihomchanh@yahoo.com

ພະຍາດແຫ່ວຂຽວຂອງໝາກເລັ່ນ Tomato bacteria wilt

ພະຍາດແຫ່ວຂຽວຂອງໝາກເລັ່ນເປັນພະຍາດ
ໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດຂອງໝາກເລັ່ນ ເປັນພະຍາດ
ໜຶ່ງທີ່ລະບາດໄດ້ໄວ, ຄ່ອຍຫຍຸບລົງຖ້າຫາກ
ການທໍາລາຍໝັກກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນໝາກເລັ່ນຢືນ
ແຫ້ງຕາຍ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບຜົນຜະລິດ ແລະ ບໍ່
ສາມາດເກັບກ່ຽວໄດ້.

ລັກສະນະການທໍາລາຍຂອງພະຍາດ: ພະຍາດ
ທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະຕົ້ນກໍາ ສາມາດສືບຕໍ່ມາລະບາດໃນ
ໄລຍະເປັນຕົ້ນອ່ອນໄດ້ ແຕ່ວ່າໄລຍະເປັນຕົ້ນ
ອ່ອນແມ່ນບໍ່ສະແດງອາການ ຈົນຮອດໄລຍະ
ເລີ່ມຈັບໝາກ ຈະສະແດງຢູ່ຍອດຂອງຕົ້ນໝາກ
ເລັ່ນ. ພືດທີ່ເປັນພະຍາດນີ້ຈະສະແດງອາການ
ຫ່ວຢ່າງໄວວາ ແລະ ຕາຍ. ຖ້າຫາກວ່າລໍາຕົ້ນ
ຫ່ຽວຕົ້ນພືດກໍ່ຈະຫັກລົ້ມບ່ອນໄກ້ກັບເຫຼົ້າ ທີ່
ລໍາລຽງອາຫານກໍ່ຈະດໍາ ແລະ ອວບນໍ້າສີເຫຼືອງ
ຄາມ ມວນແບັກທີເຣຍມັນຈະສາມາດເປັນນໍ້າເຍີ້
ມອອກມາ ການທໍາລາຍຢ່າງໄວວາຂອງພະຍາດ
ແຫ່ວຂຽວ ທີ່ມາຈາກແບັກທີເຣຍຂີ້ມ້ຽງ ແລະ
ເຊື້ອຮາແຫ່ວ. ພະຍາດດັ່ງກ່າວຈະກໍ່ຕົວຂຶ້ນ ແລະ
ສາມາດຄົງຢູ່ກັບວັດສະພືດທີ່ອາໃສພື້ນທີ່ບໍ່ໄດ້
ປູກພືດ.

ເຊື້ອສາເຫດຂອງພະຍາດ ແລະ ການແຜ່ລະບາດ

ເກີດພະຍາດແບັກເຕີເຣຍເຊື້ອສາເຫດ ເກີດມາຈາກ *Ralstonia solanacearum* Smith Yabuuchi et al ຫຼື *Pseudomonas solanacearum* ຢູ່ໃນຄອບຄົວຂອງ Burkholderiaceae ອັນດັບຂອງ Burkholderiales ສາມາດຕິດຕໍ່ໄປທາງນໍ້າຝົນ, ນໍ້າຊົນລະປະ ທານໂດຍການຊະລ້າງໄປ ການຕິດເຊື້ອແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ຮາກເສຍຫາຍ ຫຼື ບາງຄັ້ງ ຄາວກໍ່ອາດຈະແມ່ນຂໍ້ກະເດືອນຝ່ອຍທໍາລາຍ. ການແຜ່ລະບາດແມ່ນຈະຕິດເຊື້ອໄປກັບ ອຸປະກອນການກະເສດ, ດິນ, ເຄື່ອງຈັກກົນ ແລະ ເກີບຂອງຄົນງານ ໃນເງື່ອນໄຂອຸ່ນຫະພູມ ສູງ ພະຍາດນີ້ມັກທໍາລາຍອຸ່ນຫະພູມລະຫວ່າງ 21-32°C ພະຍາດລະບາດຮ້າຍແຮງໃນສະພາບ ພື້ນທີ່ບໍ່ມີການລະບາຍນໍ້າ(ນໍ້າຖ້ວມຂັງ) ຫຼື ອາກາດຊຸ່ມ. ແຕ່ມັນກໍ່ສາມາດແຜ່ຂະຫຍາຍໃນ ສະພາບດິນທີ່ແຫ້ງແລ້ງ, ດິນທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມສູງ ມັກພົບເຫັນການເປັນພະຍາດ ແຕ່ວ່າການຕິດ ເຊື້ອພະຍາດອີກທາງໜຶ່ງ ຕົ້ນພືດຈະແຫ້ງຫຼາຍ ໃນສະພາບເງື່ອນໄຂດິນແຫ້ງແລ້ງ.

ການປ້ອງກັນ ແລະ ກໍາຈັດ

1. **ວິທີການແບບເຂດຕະກາ:** ຖ້າຫາກພື້ນທີ່ໆມີ ການລະບາດຮຸນແຮງແມ່ນນໍາໃຊ້ພືດຕະກູນກະ ລໍ່າ ຫຼື ພືດຕະກູນເຂົ້າປູກໝູນວຽນ 4 ປີຕິດຕໍ່ກັນ , ລົກລ້ຽງການປູກພືດຕະກູນໜາກເຂືອ, ບໍ່ຄວນ ນໍາໃຊ້ເບ້ຍທີ່ເກີດຈາກບ່ອນທີ່ເປັນພະຍາດໄປ ປູກ. ເວລາເກັບກ່ຽວໜາກເລັ່ນແລ້ວແມ່ນນໍາໃຊ້ ປຸນຂາວຂ້າເຊື້ອ, ປັບຄວາມເປັນກົດເປັນດ່າງ ຂອງດິນ. ກໍາເບ້ຍໃສ່ໜານທີ່ສູງ, ບໍ່ຄວນໃຫ້ນໍ້າ ປຽກເກີນໄປ, ເວລາພວນດິນລົກລ້ຽງບໍ່ໃຫ້ເຮັດ ເປັນບາດຮາກພືດ.ການນໍາໃຊ້ພັນຕ້ານທານກໍ່ ເປັນອີກທາງເລືອກໜຶ່ງ

2. **ການປ້ອງກັນແບບຊີວະພາບ:** ນໍາໃຊ້ເຊື້ອຮາທີ່ ເປັນປໍລະປັກ ແລະ ຈຸລິນຊີປໍລະປັກຈໍາພວກ *Trichoderma sp* & *Bacillus sp*.

3. **ການປ້ອງກັນແບບກາຍະພາບ:** ການຂ້າເຊື້ອ ເມັດພັນດ້ວຍນໍ້າອຸ່ນໃນລະຫວ່າງ 50°C ໃນ ເວລາ 25 ນາທີ ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນເຊື້ອທີ່ຕິດມາ ກັບເມັດພັນໄດ້.

4. **ການນໍາໃຊ້ຢາເຄມີ:** ໄລຍະລະບາດທາອິດ ຂອງພະຍາດແມ່ນໃຫ້ຢາທາງຮາກໂດຍໃຫ້ ຈໍາພວກ 72% streptomycin sulfate soluble powder ອັດຕາ 0.4 µg/L. 77% Steel Hydroxide Wettable Powderອັດຕາ 0.04 µg/L ຫຼື 25% Ammonia molten steel ອັດຕາ 0.05 µg/L ຫືດໃສ່ຮາກ 7 ວັນ/ຄັ້ງ ຕິດຕໍ່ກັນ 2-3 ຄັ້ງ.